

M t b a ti c đ c Tòa đ i s Hoa K t i Hà N i t ch c đ theo dõi k t qu c u c b u c t ng th ng M đã thu hút nhi u ng i Vi t Nam hi u k .

Đ Hoàng Anh, ng i đang làm vi c cho m t đ án đ c tài tr b ng qu c a M , đã nói r ng đây là n đ u tiên cô đ c ch ng ki n cách th c v n hành c a các cu c b u c i Hoa K .

"Đ i v i nh ng ng i ngoài cu c, th c ra không ph i ch là nh ng ng i không có ki n th c v lĩnh v c này mà c nh ng ng i ngo i qu c nh tôi, th t là h p đ n khi theo dõi cách th c ho t đ ng c a h th ng chính tr i Hoa K đ có đ c ng c viên x ng đáng nh t cho nó," cô nh n xét.

Vi t Nam có nh ng cu c b u c c a riêng mình năm năm m t n, song Đ ng C ng s n là đ ng phái chính tr duy nh t đ c pháp lu t cho phép tham gia.

Các c tri b u lên m t Qu c h i và các H i đ ng Nhân dân đ a ph ng t m t danh sách các ng viên đ c đ ng-phê-chu n.

Th nh ng các H i đ ng Nhân dân đ u y u kém và ho t đ ng không có hi u qu . Quy n l c th c s n m trong c quan đ c g i là U ban Nhân dân.

Vào tháng này, n đ u tiên, chính ph đã đ trình th nghi m m t k ho ch m i đ th c hi n t i nhi u qu n huy n.

Đ xu t này b t đ u gi i tán các H i đ ng Nhân dân và t ch c các cu c b u c tr c ti p cho cán b có quy n hành nh t trong t ng qu n huy n, ch c ch t ch U ban Nhân dân.

Tim McGrath là m t chuyên gia v qu n tr nhà n c đang tham gia Ch ng trình Phát tri n c a Liên hi p qu c [UNDP] t i Hà N i. Ông cho bi t các chi ti t c a k ho ch này là không rõ ràng.

"Lúc này, y ban Nhân dân đ c chu n thu n b i H i đ ng Nhân dân," ông nói. "Và anh gi i tán các H i đ ng Nhân dân c p qu n huy n và nh v y là không rõ đi u gì s x y ra ti p theo."

Đ xu t c a chính ph không đ nh rõ ai s đ c phép ng c vào vai trò ch t ch U ban Nhân dân.

Lu t s Vi t Nam Cù Huy Hà Vũ cho r ng nh ng c i cách s th t b i tr phi chúng m ra nh ng cu c b u c r ng rãi h n.

Ông Vũ nói b n đ xu t này là m t đ ng thái m nh m h ng t i n n dân ch , song b t c ai mu n th c hi n cũng phi i đ c phép.

Chuyên gia v Đông nam Á Carl Thayer, thu c H c vi n Qu c phòng Úc, đánh giá nh ng c i cách này là b ph n c a nh ng gì mà chính ph gi i là nh ng gi i pháp "dân ch t c s ". Nh ng gi i pháp này đã b t đ u t h n m t th p k tr c, sau khi có m t làn sóng các cu c bi u tình t i t nh Thái Bình.

"Đ ng c m quy n và h th ng cai tr nghĩ r ng vi c hành x c a các quan ch c đ a ph ng, n i th c hi n tái phân phi các qu phát tri n, đã tăng thêm t t c các lo i thu m t cách b t h p pháp nh m ki m i cho b n thân mình, nên đã gây ra nh ng n i b t bình trong dân chúng," theo ông Thayer. "Anh s phi i làm th nào đ tránh đ c nh ng đi m nóng nh v y kh i tái di n và t o nên tình tr nh b t n?"

Câu tr l i là cho phép vi c đ a ng i vào trong chính quy n phi i h p lòng dân h n.

Ông Thayer cho là Vi t Nam có i cũng đang b t ch c theo nh ng c i cách c a Trung Qu c.

"Trung Quốc đi trước Việt Nam trong việc bỏ u cầu trước tiếp các cấp chính quyền địa phương, và Việt Nam, mặc dù sẽ luôn tuyên bố rằng họ không lệ thuộc và sẽ đi theo hướng đi riêng của mình, song lại họ theo rất tốt mô hình chính sách của các nước láng giềng, trong đó có Trung Quốc," ông nhận xét.

Nhưng phó giám đốc Học viện Ngoại giao của Việt Nam, ông Ngô Quý Ngọc, nói rằng những kinh nghiệm của các quốc gia khác dạy cho người Việt Nam là phải thực hiện việc dân chủ hóa thật.

"Đưa tất cả ra ngoài [đang] vào Việt Nam rất nhiều. Vì sao vậy? Bởi vì xã hội rất đơn giản. Đó là lý do vì sao chúng tôi đi ý tưởng bên ngoài, chúng tôi đi ý tưởng các khu vực khác. Và chúng tôi thấy rằng khi mà xã hội không đơn giản đơn giản, thì không ai muốn tiến hành ăn cơm," ông Ngọc đánh giá. "Ví dụ như ở châu Phi, và một số quốc gia Trung Đông, thậm chí tiến hành vài nước Đông nam Á."

Ông Ngọc nói là Việt Nam đang đi theo bước của mô hình dân chủ. Đối với người Việt Nam, các cấp cách sẽ không tiến xa bao nhiêu.

Viện trưởng Viện Khoa học Xã hội Việt Nam, Trần Nhụy Lâm, nói rằng cần có sự thay đổi cơ bản hơn.

Ông Luân cho là việc chuyển hướng tiến hành tiến hành dân chủ đi đến tiến hành tiến hành dân chủ trước tiếp đòi hỏi một sự thay đổi căn bản trong các nguyên tắc, và ông không nhận thấy có nguyên tắc nào đáng sau các cách thức để thực hiện này.

Độc lập Đảng Cộng sản chấp nhận và do Bộ Nội vụ để quy định lệ thuộc xu hướng, song bản kế hoạch cấp cách đã bỏ Quốc hội phải quy định vào hôm tháng Bảy.

Đối biểu Quốc hội Đảng Trung Quốc đánh giá việc phải quy định này là hầu như chấp nhận thể chế.

Ông Quốc nói là các đối biểu quốc hội đã bỏ phiếu để hướng tới loại bỏ các Hội đồng Nhân dân

đều có thể tìm thấy các quy định thí nghiệm. Tuy nhiên, những bất cập xuất hiện có thể khiến Ủy ban Nhân dân đã bị đình hoãn. Ông cho biết tiếp là một số điều kiện đã thể hiện rằng nếu như có thể điều chỉnh được các quy định tiếp, thì có thể sẽ không có cách nào để đảm bảo sự kiểm soát của Đảng Cộng sản.

Tất nhiên, đó là vấn đề cần bàn về cách cải thiện dân chủ: để tăng cường việc tham gia vào chính quyền của người dân, những kế cải thiện phải dựa trên một số quy định kiểm soát. Và điều đó sẽ xuất hiện một thể chế thể chế bảo đảm an ninh cho người dân trong Đảng Cộng sản Việt Nam.